

Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський національний технічний університет
Економічний факультет
Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

Центрально-
український
національний
технічний
університет

Економічний
факультет

кафедра
аудиту, обліку та
оподаткування

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
за освітньо-науковою програмою
«Аудит, державний фінансовий контроль та експертиза»
всіх форм навчання

Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський національний технічний університет
Економічний факультет
Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ**

**«ОРГАНІЗАЦІЯ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ»**

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
за освітньо-науковою програмою
«Аудит, державний фінансовий контроль та експертиза»
всіх форм навчання

Затверджено
на засіданні кафедри
аудиту, обліку та оподаткування
Протокол №1 від 29.08.2024 р.

Організація бухгалтерського обліку: метод. реком. до виконання самостійної роботи: для здоб. другого (магістерського) рівня вищої освіти спец. 071 «Облік і оподаткування», ОНП «Аудит, державний фінансовий контроль та експертиза» / [уклад. О.Б. Пугаченко]; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. аудиту, обліку та оподаткування. – Кропивницький : ЦНТУ, 2024. 49 с.

Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи при вивченні дисципліни «Організація бухгалтерського обліку» призначено для кращого засвоєння теоретичних питань курсу, більш глибокого опанування практичними навичками, виконання науково-дослідної роботи та підготовки до поточних і підсумкового контролів здобувачами денної і заочної форми навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за ОНП «Аудит, державний фінансовий контроль та експертиза».

Укладач:

Пугаченко О.Б. – к.е.н., доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування

Рецензент:

Шалімова Н.С. – д.е.н., професор, декан економічного факультету

Відповідальний за випуск:

Пугаченко О.Б. – к.е.н., доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА.....	6
ОСНОВНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ «ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ».....	7
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ».....	13
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ.....	14
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ТА ЗАВДАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	16
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ЗАВДАННЯ.....	21
ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ.....	25
ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ.....	28
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	33
ДОДАТКИ.....	47

ВСТУП

Дисципліна ОКС 2 «Організація бухгалтерського обліку» викладається відповідно до навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньо-науковою програмою «Аудит, державний фінансовий контроль та експертиза», як обов'язкова компонента та складається зі 150 годин, у т.ч. 102 години на самостійну роботу здобувачів і п'яти кредитів.

Дані методичні рекомендації складено відповідно до освітньо-наукової програми вищої освіти та визначають зміст і послідовність вивчення теоретичних засад організації бухгалтерського обліку та застосування їх у практичній діяльності фахівців бухгалтерської служби, фінансово-аналітичних працівників, бухгалтерсько-економічного персоналу установ державного сектору економіки тощо з урахуванням набуття Україною статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу.

Наразі трактування терміну «організація бухгалтерського обліку» на законодавчому рівні не визначено, проте цьому присвячено розділ II «Організація та ведення бухгалтерського обліку» Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та інші нормативно-правові акти, що регулюють питання бухгалтерського обліку в державному секторі, а тому суб'єктам господарювання надано певну автономію, щоб організувати та якісно його розвивати.

В умовах євроінтеграційних процесів значення побудови ефективної систем бухгалтерського обліку зростає, а тому важливо навчити здобувачів застосовувати набуті теоретичні знання в їх подальшій професійній діяльності. Крім того, спеціалісти у сфері формування обліково-аналітичної інформації повинні мати високий рівень практичних навичок з організації бухгалтерського обліку в цілому та окремих його процесів і об'єктів, зокрема, а дані методичні рекомендації повинні допомогти здобувачам в оволодінні та закріпленні цих знань. Для якісного засвоєння матеріалу дисципліни «Організація бухгалтерського обліку» необхідно використовувати раніше отримані знання економіко-правового характеру та враховувати обраний вектор розвитку України на євроінтеграцію.

Виконання самостійної роботи дозволить здобувачам краще засвоїти теоретичні питання курсу, здобути практичний досвід формування обліково-аналітичної інформації, посилити інтерес до науково-дослідної роботи та допоможе у підготовці до поточних і підсумкового контролів.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач (-і) 	<p>Ольга ПУГАЧЕНКО, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування</p>
Контактний телефон	+38(050) 572-97-40
E-mail:	rugachenkoolga@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	<p>Обов'язкова компонента, дисципліна професійної підготовки, змістових модулів – 2. Форма контролю: екзамен. Загальна кількість кредитів – 5, годин – 150, у т.ч. лекції – 32 години, практичні заняття – 16 годин, самостійна робота – 102 години. Формат: очний (Offline / Face to face) / дистанційний (Online) Мова викладання: українська</p>
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram, Instagram, WhatsApp за домовленістю</p>
Пререквізити	<p>Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається паралельно з викладанням наступних дисциплін: Глобальна економіка, інновації та цілі сталого розвитку, Стратегія розвитку підприємства та її аналітичне забезпечення, Оподаткування суб'єктів господарювання та установ державного сектору економіки</p>

ОСНОВНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ «ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ»

Мета викладання навчальної дисципліни «Організація бухгалтерського обліку» полягає в формуванні системи теоретичних знань з організації бухгалтерського обліку, набутті практичних навичок та дослідницьких компетентностей із розробки рекомендацій щодо використання облікової інформації для цілей аудиту, державного фінансового контролю та економічної експертизи.

Завданнями дисципліни «Організація бухгалтерського обліку» є:

- формування компетентностей, важливих при визначенні концептуальних засад організації бухгалтерського обліку на теоретичному, науковому та практичному рівнях з урахуванням впливу цифровізації та діджиталізації;
- формування компетентностей, необхідних для використання у практичній діяльності суб'єктами аудиту, державного фінансового контролю та експертизи, спрямованих на розуміння підходів до побудови організаційної структури бухгалтерської служби для приватних підприємств та установ державного сектору із врахуванням вимог законодавчого регулювання і внутрішніх регламентів;
- практична підготовка з питань організації бухгалтерського обліку та формування облікової політики активів, капіталу, зобов'язань (в т.ч. у частині податкових розрахунків), доходів, витрат і фінансових результатів суб'єктів підприємницької діяльності та установ державного сектору економіки як об'єкта аудиту, державного фінансового контролю та експертизи;
- формування компетентностей та їх практичне застосування при встановленні синергетичних зв'язків між бухгалтерською, податковою, статистичною та нефінансовою інформацією та її висвітленням у звітності з урахуванням цілей сталого розвитку, глобалізації та євроінтеграції.

Передумови для вивчення дисципліни (структурно-логічна схема підготовки фахівця): Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дана дисципліна вивчається паралельно з викладанням наступних дисциплін: Глобальна економіка, інновації та цілі сталого розвитку, Організація і методика наукових досліджень та педагогічної діяльності, Іноземна мова в професійній та науковій діяльності, Стратегії розвитку та їх аналітичне забезпечення, Облік та внутрішній аудит в управлінні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Загальні компетентності

- ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13. Здатність планувати і проводити наукові дослідження, готувати результати наукових робіт до оприлюднення.

Спеціальні (фахові) компетентності

- СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.
- СК02. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.
- СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.
- СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.
- СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.
- СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.
- СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.
- СК12. Здатність застосовувати отримані нові знання та інновації для розв'язання комплексних проблем у сфері обліку, аудиту та оподаткування, а також адаптувати їх до умов змінного середовища та вимог сталого розвитку.

СК14. Здатність до виявлення проблем та наукових фактів у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, державного фінансового контролю та експертизи, визначення, обґрунтування та впровадження заходів, спрямованих їх вдосконалення.

Програмні результати навчання

ПР02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПР04. Організувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.

ПР05. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.

ПР09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР12. Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.

ПР14. Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації.

ПР15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

ПР16. Здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПР18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

ПР19. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи,

здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

ПР21. Вміти генерувати нові ідеї в сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

ПР22. Аналізувати і оцінювати закономірності і тенденції розвитку обліку, аналізу та аудиту, оподаткування.

ПР23. Моделювати застосування методів наукових досліджень для аналізу закономірностей і тенденцій розвитку основних напрямів розвитку обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

ПР24. Володіти сучасними організаційно-методичними прийомами та технологіями виконання завдань з аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, завдань в сфері внутрішнього аудиту, державного фінансового аудиту, інспектування, перевірки та моніторингу закупівель, експертизи під час провадження професійної діяльності та наукових досліджень з урахуванням вимог міжнародних стандартів, професійної етики.

ПР25. Визначати актуальні проблеми та виявляти наукові факти у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, державного фінансового контролю та експертизи, робити науково-обґрунтовані висновки, розробляти пропозиції щодо їх вирішення та впроваджувати заходи, спрямовані на вдосконалення систем аудиту, державного фінансового контролю та експертизи.

Компетентності, направлені на досягнення глобальних Цілей сталого розвитку до 2030 року:

Зміст навчальної дисципліни «Організація бухгалтерського обліку» інтегрує такі Цілі сталого розвитку та сприяє отриманню компетентностей та результатів навчання, які дозволять магістру в майбутньому ефективно працювати в напрямку розв'язання таких глобальних та національних завдань:

Ціль 2. Подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування і сприяння сталому розвитку сільського господарства (глобальне визначення); Ціль 2. Подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування і сприяння сталому розвитку сільського господарства (національне визначення) – завдання 2.с. Вжити заходів для забезпечення належного функціонування ринків продовольчих товарів і продукції їх переробки та сприяти своєчасному доступу до ринкової інформації, у т.ч. про продовольчі резерви, з метою допомогти обмежити надмірну волатильність цін на продовольство.

Ціль 8. Сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх (глобальне визначення); Ціль 8. Сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх (національне визначення) – завдання 8.4.

Упродовж усього терміну до кінця 2030 року поступово підвищувати глобальну ефективність використання ресурсів у системах споживання і виробництва та прагнути, щоб економічне зростання не супроводжувалося погіршенням стану навколишнього середовища, як це передбачається Десятирічною стратегією дій з переходу до використання раціональних моделей споживання і виробництва, причому першими цим повинні зайнятися розвинені країни.

Ціль 9. Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям (глобальне визначення); Ціль 9. Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям (національне визначення) – завдання: 9.4. До 2030 року модернізувати інфраструктуру і переобладнати промислові підприємства, зробивши їх стійкими за рахунок підвищення ефективності використання ресурсів, ширшого застосування чистих та екологічно безпечних технологій і промислових процесів за участю всіх країн відповідно до їх індивідуальних можливостей; 9.с. Істотно розширити доступ до інформаційно-комунікаційних технологій...

Ціль 10. Скорочення нерівності всередині країн і між ними (глобальне визначення); Ціль 10. Скорочення нерівності (національне визначення) – завдання 10.4. Прийняти відповідну політику, особливо бюджетно-податкову політику, політику у сфері заробітної плати та соціального захисту, і поступово домагатися забезпечення більшої рівності

Ціль 12. Забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва (глобальне визначення); Ціль 12. Забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва (національне визначення) – завдання: 12.2. До 2030 року домогтися раціонального освоєння й ефективного використання природних ресурсів; 12.5. До 2030 року суттєво зменшити обсяг відходів шляхом вживання заходів щодо запобігання їх утворенню, їх скорочення, переробки та повторного використання; 12.6. Рекомендувати компаніям, особливо великим і транснаціональним, застосовувати стійкі методи виробництва та відображати інформацію про раціональне використання ресурсів у своїх звітах; 12.7. Сприяти забезпеченню сталої практики державних закупівель відповідно до національних стратегій і пріоритетів

Ціль 16. Сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях (глобальне визначення); Ціль 16. Сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях (національне визначення) – завдання: 16.4. До 2030 року значно зменшити незаконні фінансові потоки та потоки зброї, активізувати діяльність з виявлення й повернення викрадених активів і вести боротьбу з усіма формами організованої злочинності; 16.6. Створити ефективні, підзвітні та прозорі установи на всіх рівнях; 16.7. Забезпечити відповідальне прийняття рішень репрезентативними органами на всіх рівнях за участю всіх верств суспільства; 16.10. Забезпечити доступ громадськості до інформації і захистити основні свободи відповідно до національного законодавства і міжнародних угод

Ціль 17. Зміцнення засобів здійснення й активізація роботи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку (глобальне визначення); Ціль 17. Зміцнення засобів здійснення й активізація роботи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку (національне визначення) – завдання: 17.1. Посилити мобілізацію ресурсів із внутрішніх джерел, у т.ч. завдяки міжнародній підтримці країн, що розвиваються, для підвищення національної спроможності щодо збирання податків та інших доходів; 17.15. Поважати наявний у кожній країні простір для стратегічного маневру, провідну роль країни у розробці та проведенні в життя політики ліквідації бідності й політики в галузі сталого розвитку; 17.17. Стимулювати й заохочувати ефективне партнерство між державними організаціями, між державним і приватним секторами та між організаціями громадянського суспільства, спираючись на досвід і стратегії використання ресурсів партнерів; 17.19. До 2030 року, спираючись на нинішні ініціативи, розробити на додаток до показника валового внутрішнього продукту також інші показники вимірювання прогресу щодо сталого розвитку та сприяти нарощуванню потенціалу країн у галузі статистики.

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З КУРСУ
«ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ»**

№	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади організації бухгалтерського обліку		
1	Тема 1. Основи організації бухгалтерського обліку як об'єкта аудиту, державного фінансового контролю та експертизи	7
2	Тема 2. Організаційна структура та законодавче регулювання діяльності бухгалтерської служби	7
3	Тема 3. Внутрішня регламентація діяльності бухгалтерської служби	7
4	Тема 4. Вплив цифровізації та діджиталізації на організацію бухгалтерського обліку	7
5	Тема 5. Синергетичні зв'язки між бухгалтерською, податковою, статистичною й нефінансовою інформацією та її висвітлення у звітності	7
6	Тема 6. Особливості організації бухгалтерського обліку установ державного сектору економіки	7
Змістовий модуль 2. Формування облікової політики та її документальне закріплення		
7	Тема 7. Облікова політика як визначальна складова організації бухгалтерського обліку	7
8	Тема 8. Особливості організації бухгалтерського обліку та формування облікової політики в умовах цілей сталого розвитку	6
9	Тема 9. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики активів	6
10	Тема 10. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики капіталу та зобов'язань	6
11	Тема 11. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики доходів, витрат і фінансових результатів	6
12	Тема 12. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики податкових розрахунків	6
13	Тема 13. Формування облікової інформації для цілей управління в умовах глобалізації та євроінтеграції	6
14	Тема 14. Наукові дослідження у сфері організації бухгалтерського обліку	17
	Разом	102

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Виконання самостійної роботи здобувачів та індивідуального науково-дослідного завдання є методом отримання навичок науково-дослідної роботи, в процесі якої здобувач має навчитися самостійно працювати з економічною літературою, науковими публікаціями українських і зарубіжних вчених, використовувати законодавчу та нормативно-правову базу, дані офіційних сайтів мережі Інтернет, аналізувати статистичні дані, узагальнювати отриману інформацію та логічно викладати свої думки щодо питань організації бухгалтерського обліку та формування обліково-аналітичної інформації в умовах євроінтеграції України.

Для виконання самостійної роботи та індивідуального науково-дослідного завдання здобувач вивчає та опрацьовує навчальну і наукову літературу, законодавчі й нормативні документи відповідно до обраного об'єкту дослідження. Все це бажано робити використовуючи мову оригіналу або офіційні версії перекладу.

Самостійна робота здобувачів передбачає виконання певних завдань та аналіз практичних (реальних) ситуацій у позааудиторний час. Завдання самостійної роботи доцільно виконувати у розрізі тем курсу. При вивченні дисципліни «Організація бухгалтерського обліку» здобувачам пропонується виконувати наступні види самостійної роботи:

- розв'язування кейсів;
- виконання практичних і ситуаційних завдань з теми;
- написання авторського есе;
- створення індивідуальних або колективних презентацій на певну актуальну тематику.

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) включає додаткову роботу студента протягом навчального семестру. Метою ІНДЗ є самостійне детальне дослідження окремих проблем організації бухгалтерського обліку й формування облікової політики та розробка напрямків їх вирішення з метою вдосконалення діяльності суб'єктів підприємництва та установ державного сектору економіки, а також систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань здобувача з дисципліни, розвиток навичок самостійної роботи.

ІНДЗ з дисципліни «Організація бухгалтерського обліку» передбачає написання здобувачами науково-пошукових робіт, підготовку повідомлень та презентацій, аналітичний огляд наукових публікацій за заданою тематикою, підготовку матеріалів до науково-практичних студентських конференцій.

Цікавим варіантом виконання ІНДЗ може бути проведення дослідження особливостей організації обліку в цілому або за окремими об'єктами і процесами в окремо обраній країні світу чи декількох країнах. Країна визначається за вибором здобувача із його обґрунтуванням із врахуванням особистих інтересів, проте, перевагу бажано надавати розвинутим країнам, що входять до Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) чи певній групі однорідних за ознакою країн.

Написання науково-пошукової роботи або презентації створює для здобувача можливість самостійно досліджувати українські та закордонні інформаційні джерела, в яких висвітлюються проблеми організації бухгалтерського обліку та формування облікової політики та впровадження у практичну діяльність суб'єктів підприємництва та установ державного сектору економіки, узагальнювати представлену інформацію та виділяти основне, вивчати і давати оцінку основним проблемам, шукати шляхи та висловлювати пропозиції щодо їх подолання.

Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою розвиває навички самостійної науково-дослідної та практичної роботи, дозволяє здобувачу критично проаналізувати погляди різних науковців на певну проблему, узагальнити опрацьовані дані, висловити та обґрунтувати власну точку зору на вирішення проблеми, що загалом сприяє розвитку та поглибленню у студента наукового і практичного інтересу до майбутньої професійної діяльності.

Здобувачі, які бажають приймати участь у науковій роботі, можуть підготувати матеріали для їх презентації й апробації на науково-практичних студентських конференціях. Для самостійної роботи пропонується написання тез доповіді або наукової статті для студентів, які зацікавлені у поглибленому вивченні дисципліни.

Орієнтовна структура індивідуальних науково-дослідних завдань для здобувачів:

- вступ (зазначається тема, мета та завдання роботи);
- теоретичне обґрунтування (виклад базових теоретичних положень, законів, принципів тощо, на основі яких виконується завдання);
- основні результати роботи та їх обговорення (подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, рисунки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо);
- висновки;
- список використаних джерел.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ТА ЗАВДАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

За виконання завдань самостійної роботи та аналіз реальних ситуацій (у залежності від складності та необхідного часу на їх виконання) здобувач отримує:

2-1 бал – здобувач правильно вирішив практичне завдання та проаналізував реальну ситуацію, дає вичерпну, змістовну і правильну відповідь на поставлені питання, при цьому вільно володіє економічними категоріями з організації бухгалтерського обліку, логічно і послідовно розкриває організаційно-методичні аспекти формування обліково-аналітичної інформації, показав глибокі знання нормативних та законодавчих актів, спеціальної фахової літератури;

1-0,5 бали – здобувач у цілому правильно вирішив практичне завдання та проаналізував реальну ситуацію, в основному дає відповіді на поставлене запитання, але припустив деякі неточності у визначенні змісту окремих економічних категорій і викладі особливостей організації бухгалтерського обліку та формування обліково-аналітичної інформації, показав неміцні знання літературних джерел і законодавчо-нормативних актів, не досить переконливо аргументував свою відповідь, мають місце недоліки в оформленні практичних завдань та при аналізі реальних ситуацій;

0 балів – здобувач неправильно вирішив практичне завдання та проаналізував реальну ситуацію, не знає або невірно сформулював відповіді на поставлені питання, припустився істотних помилок при викладі питань організації бухгалтерського обліку та формування обліково-аналітичної інформації, показав незнання нормативно-законодавчої бази і спеціальної літератури.

За виконання завдань самостійної роботи та аналіз реальних ситуацій, бали виставляються в залежності від правильності їх виконання та належності оформлення. Крім того, враховується своєчасність виконання завдань (їх рекомендовано надавати викладачу на перевірку одразу після проходження лекційного матеріалу та практичного заняття за відповідною темою). За кожне належним чином виконане завдання самостійної роботи здобувач може отримати максимально 1-2 бали. Отже, за умови якісного та належного виконання і оформлення всіх шести завдань самостійної роботи, здобувач має можливість отримати 10 балів.

Завдання СРС 1. Складіть за наведеним нижче зразком таблицю, в якій наведіть мінімум п'ять (!!!) визначень поняття «організація бухгалтерського обліку» у різних джерелах (навчальні посібники, підручники, дисертації, монографії, статті, матеріали

науково-практичних конференцій тощо). Джерела здобувач обирає самостійно (доцільно використовувати джерела зі списку рекомендованих тут) та бажано із терміном видання не пізніше 5-10 років.

Таблиця

Визначення поняття «організація бухгалтерського обліку»

Автор	Джерело	Визначення
Лень В.С.	Організація бухгалтерського обліку : навчальний посібник / за заг. ред. канд. екон. наук, проф. В.С. Лень. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 664 с.	Сукупність дій зі створення цілісної системи бухгалтерського обліку, підтримання і підвищення рівня її організованості, функціонування якої спрямоване на забезпечення інформаційних потреб користувачів облікової інформації, включаючи вибір форм організації та формування матеріального й інформаційного забезпечення облікового процесу
		Науково обґрунтована сукупність умов, за яких найбільш економно й раціонально здійснюється збір, оброблення і зберігання бухгалтерської інформації з метою оперативного контролю за ефективним використанням майна підприємства та надання користувачам неупередженої інформації для прийняття управлінських рішень (С. 10)

Максимальна кількість балів за СРС 1 – 1; мінімальна – 0

Завдання СРС 2. Охарактеризуйте варіанти сертифікації знань бухгалтерів із МСФЗ та представте результати за нижче наведеним у таблиці прикладом.

Таблиця

Варіанти сертифікації знань бухгалтерів із МСФЗ

Сертифікат	Можливості	Обов'язкові умови отримання
САР / СІРА	Підтверджує вміння фахівця кваліфіковано, відповідно до МСФЗ вести облік, скласти фінансову звітність	Спочатку виконують вимоги для отримання звання САР, а потім складають додаткові дисципліни для рівня СІРА
		засвідчити професійний досвід роботи (для САР – 1 рік, для СІРА – 3 роки), а також професійну вищу освіту – для СІРА
		надати свідоцтво про проходження курсів з інформаційних технологій (для САР)
СІРА – Certified International Professional Accountant (сертифікований міжнародний професійний бухгалтер)	Засвідчує більш поглиблені знання і здатність обґрунтовано ухвалювати управлінські рішення в порівнянні із САР	скласти іспити (для САР – 4, для СІРА – додатково до тих чотирьох ще 5)
		надати позитивні рекомендації відповідної професійної організації (наразі такою є Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України (ФПБАУ)), тобто фактично висувається вимога членства в такій організації

Сертифікат		Можливості	Обов'язкові умови отримання
ACCA	The Association of Chartered Certified Accountants (Асоціація дипломованих сертифікованих бухгалтерів, Великобританія)		
FCCA	Fellow Chartered Certified Accountant		
ACCA DipIFR	Diploma in the International Financial Reporting (Диплом з міжнародної фінансової звітності Асоціації дипломованих сертифікованих бухгалтерів)		
IFA	Institute of Financial Accountants (Інститут фінансових бухгалтерів, Великобританія)		
IPFM	Institute of Professional Financial Managers (Інститут професійних фінансових менеджерів, Великобританія)		
ICFM	The Institute of Certified Financial Managers (Інститут сертифікованих фінансових менеджерів, Великобританія)		
CIPA	Chartered Professional Accountant (Організація дипломованих професійних бухгалтерів, Канада)		
ACA / CFAW	На базі програм ICAEW – Institute of Chartered Accountants in England and Wales (Інститут дипломованих бухгалтерів Англії та Уельсу, Великобританія)		

Сертифікат		Можливості	Обов'язкові умови отримання
GAAP / US-GAAP	Generally Accepted Accounting Principles (Generally Accepted Accounting Principles in USA, тобто система бухгалтерської стандартизації США)		
CIMA	The Chartered Institute of Management Accountants (Сертифікований інститут управлінських бухгалтерів, Великобританія)		
CMA	Certified Management Accountant (Інститут управлінських бухгалтерів, США)		
ПА	CIA (Certified Internal Auditor) – для засвідчення знань внутрішніх аудиторів підприємств		
EBC* L	The European Business Competence* Licence, Австрія		
CFA	Chartered Financial Analyst (Інститут дипломованих фінансових аналітиків, США)		

Максимальна кількість балів за СРС 2 – 2; мінімальна – 0

Завдання СРС 3. Опрацювати Порядок проведення оцінки виконання головним бухгалтером бюджетної установи своїх повноважень, затверджений Наказом МФУ від 01.12.2011 р. № 174 (у редакції від 16.04.2023 р.) та заповнити Анкету про виконання головним бухгалтером бюджетної установи своїх повноважень (Додаток А).

Максимальна кількість балів за СРС 3 – 1; мінімальна – 0

Завдання СРС 4. Обрати будь-який господарський процес у залежності від Ваших інтересів (оприбуткування ТМЦ на складі, операцій з необоротними активами, касових операцій, операцій, що здійснюються через розрахункові рахунки в установах банку, розрахунків із підзвітними особами, з обліку персоналу, з обліку використання робочого часу і розрахунків по заробітній платі, розрахунків із покупцями та замовниками, виробничого процесу) та у графічному виразі зобразити процес документального

оформлення господарських операцій цього процесу.

Максимальна кількість балів за СРС 4 – 2; мінімальна – 0

Завдання СРС 5. Обрати будь-який об'єкт бухгалтерського обліку в залежності від Ваших інтересів (облік окремих видів необоротних активів (нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; основні засоби; інвестиційна нерухомість; довгострокові біологічні активи; довгострокові фінансові інвестиції; відстрочені податкові активи; довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи); облік окремих видів оборотних активів (запаси; поточні біологічні активи; дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги; дебіторська заборгованість за розрахунками; інша поточна дебіторська заборгованість; поточні фінансові інвестиції; гроші та їх еквівалентами; витрати майбутніх періодів; інші оборотні активи); облік капіталу (zareєстрований (пайовий) капітал; капітал у дооцінках; додатковий капітал; резервний капітал; нерозподілений прибуток (непокритий збиток); неоплачений капітал; вилучений капітал); облік окремих видів довгострокових зобов'язань (відстрочені податкові зобов'язання; довгострокові кредити банків; інші довгострокові зобов'язання; довгострокові забезпечення; цільове фінансування); облік окремих видів поточних зобов'язань (короткострокові кредити банків; поточна кредиторська заборгованість; поточні забезпечення; доходи майбутніх періодів; інші поточні зобов'язання); облік доходів, витрат і фінансових результатів) та представте авторське бачення фрагменту Наказу про облікову політику даного об'єкту.

Максимальна кількість балів за СРС 5 – 2; мінімальна – 0

Завдання СРС 6. Обрати будь-який напрям діяльності бухгалтерсько-економічної служби (фінансовий директор, головний бухгалтер, заступник головного бухгалтера, бухгалтер з обліку основних засобів, бухгалтер з обліку реалізації, бухгалтер із податкових розрахунків, економіст з обліку праці та її оплати, єдиний бухгалтер мікропідприємства тощо) у залежності від Ваших інтересів та скласти авторське бачення Посадової інструкції бухгалтера, де чітко прописати функціонал посади, права, обов'язки, відповідальність працівника тощо з обов'язковим зазначенням морально-етичних принципів (!!!), яких необхідно дотримуватись особі на цій посаді.

Максимальна кількість балів за СРС 6 – 2; мінімальна – 0

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ЗАВДАННЯ

Виконання індивідуального науково-дослідного завдання є обов'язковою складовою самостійної роботи, а його результати представляються у формі реферату (презентації) та оцінюються так:

10-8 балів – здобувач на високому рівні підготував індивідуальне науково-дослідне завдання і представив його результати у формі реферату (презентації); доповідь представлена чітко, лаконічно, пов'язано й обґрунтовано; висвітлено всі цікаві аспекти; реферат (презентація) підготовлена у відповідності із правилами, які висуваються до їх оформлення; надано вичерпні, змістовні і правильні відповіді на поставлені питання. При цьому здобувач вільно володіє економічними категоріями з організації бухгалтерського обліку, логічно і послідовно розкриває питання пов'язані із формуванням обліково-аналітичної інформації, показано глибокі знання нормативних та законодавчих актів, спеціальної економічної літератури з питань організації бухгалтерського обліку та формування обліково-аналітичної інформації у контексті євроінтеграції України;

7-4 балів – здобувач на достатньому рівні підготував індивідуальне науково-дослідне завдання і представив його результати у формі реферату (презентації); у цілому належним чином оформлено реферат (презентацію), але є певні зауваження; доповідь представлена не зовсім чітко і лаконічно, цікаві аспекти викладено поверхнево; надано в основному правильні відповіді на поставлені питання. При цьому здобувач припустив деякі неточності у визначенні змісту окремих економічних категорій організації бухгалтерського обліку, показав неміцні знання літературних джерел, не досить переконливо аргументував свою відповідь щодо особливостей формування обліково-аналітичної інформації стосовно обраного об'єкту дослідження у контексті євроінтеграції України;

3-1 бали – здобувач підготував індивідуальне науково-дослідне завдання і представив його результати у формі реферату (презентації); реферат (презентацію) виконано із порушенням правил, які висуваються до їх оформлення; доповідь представлена не чітко, цікаві аспекти не викладено; надано не зовсім правильні відповіді на поставлені питання. При цьому здобувач припустив неточності у визначенні змісту окремих економічних категорій і викладі особливостей організації бухгалтерського обліку та формування обліково-аналітичної інформації, показав погані знання літературних джерел, не переконливо аргументував свої відповіді з організації бухгалтерського обліку та формування обліково-аналітичної інформації стосовно обраного об'єкту дослідження у

контексті євроінтеграції України;

0 балів – здобувач не підготував індивідуальне науково-дослідне завдання.

Отже, за умови належного виконання індивідуального науково-дослідного завдання, представлення його результатів у формі реферату (презентації) та якісного захисту, здобувач має можливість отримати 10 балів.

Альтернативними варіантами виконання індивідуального науково-дослідного завдання може бути:

- написання авторського есе та його презентація на різних рівнях, у конкурсах (максимальна кількість балів – 5);
- створення індивідуальних або колективних презентацій на певну актуальну тематику та популяризація питань з організації бухгалтерського обліку та формування обліково-аналітичної інформації (кожен учасник команди отримує 2-5 балів залежно від авторського внеску та його цінності з урахуванням думки всіх учасників команди);
- опрацювання (анотація) наукових статей із рекомендовано списку літератури або самостійно обраних з урахуванням особистих наукових інтересів здобувачів. Рекомендовано обирати наукові публікації не старше 5-10 років такого характеру, як автореферати дисертацій, розділи колективних монографій, статті у фахових виданнях, статті іноземною мовою оригіналу тощо (максимальна кількість балів – 1-2 за кожну наукову публікацію залежно від якості та глибини опрацювання, але не більше загальної кількості за цей вид робіт – 5 балів);
- публікація тез (статей) на тематику пов'язану з проблемами та перспективами розвитку організації бухгалтерського обліку та формування обліково-аналітичної інформації (максимальна кількість балів – 5 за тези; 10 за статтю);
- участь в науково-практичних конференціях із виступом-презентацією результатів авторських досліджень за тематикою дисципліни (максимальна кількість балів – 5).

Приклад анотації наукових матеріалів

Бібліографія статті. Пугаченко О.Б., Зарудна Н.Я., Кундеус О.М. Визначення терміну «документооборот» у законодавчих актах і літературних джерелах. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. DOI: 10.32782/2524-0072/2023-47-57

Документальне забезпечення будь-якого процесу має надзвичайно важливе значення, адже, у підсумку, саме документи є підставою для підтвердження фактів і мають доказову силу. Особливо важливо це розуміти при організації обліку, адже підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є саме первинні документи, а якісно налагоджений документооборот є

першоджерелом всього уявлення про діяльність підприємства, формує його репутацію та діловий імідж.

Автори Пугаченко О.Б. (к.е.н., доцент, Центральноукраїнський національний технічний університет), Зарудна Н.Я. (к.е.н., доцент, Західноукраїнський національний університет) та Кундеус О.М. (к.е.н., доцент, Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя) метою статті визначили дослідження трактування терміну «документооборот» у законодавчих актах і літературних джерелах, а також аналіз та узагальнення його сутності й змісту в роботах українських науковців. Зазначено, що питання пов'язані з документальним забезпеченням господарських операцій в обліку завжди цікавили науковців і практиків і їх активно розглядали такі дослідники як: Бугайчук К., Жиглей І., Карп І., Коваль Н., Коваль Л., Коваль О. Корольок Т., Кравчук Н., Крутова А., Лайчук С., Недошитко І., Патряк О., Правдюк Н., Янчев А., а в переліку використаних джерел вказано 18 найменувань.

У статті розглянуто визначення термінів «документооборот» і «документообіг» у 46 джерелах (5 – правостановлюючі акти і 41 – літературне джерело).

Авторами з'ясовано, що до 19.07.2022 р. на законодавчому рівні визначення терміну «документооборот» було відсутнє та переважно використовувалось поняття «документообіг». На підтвердження цього було проаналізовано Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг», Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, ДСТУ 2732:2004 «Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення понять», Правила організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях.

Стаття доречно доповнена двома таблицями: 1 – Визначення термінів «документооборот» і «документообіг» у різних літературних джерелах; 2 – Погляди авторів за ключовим змістом у визначенні термінів.

У статті зроблено висновки, що: у переважній кількості джерел (37, тобто 90%) наводиться визначення терміну «документообіг»; у 3 джерелах, тобто 7,5% - поняття «документооборот»; лише в 1 джерелі (2,5%) вказується «документооборот або документообіг»; визначення сутності терміну «документообіг» неоднозначне, хоча переважна більшість авторів і розглядає його як «рух», при цьому має місце і використання таких понять, як: «процес», «система», «шлях», «просування» тощо. При цьому, за змістом у різних трактуваннях і словосполученнях зміст документообігу полягає саме у русі документів, що підтверджено у 27 джерелах, тобто у 73% із досліджених; у трактуванні суті поняття «документооборот» також переважає його розуміння як руху документів (67%), хоча і є визначення як системи складання й опрацювання документів (33%); надаючи визначення терміну «документообіг» деякі дослідники використовують уточнення: «на підприємстві», «в організації», «в установі»; деякі автори визначаючи поняття «документообіг» трактують його і як «рух документів у просторі й часі», і як «переміщення документів у просторі та часі», а інші дослідники абсолютно тотожно розглядають поняття «документообіг в державі» і «документообіг в установі».

Автори цілком обґрунтовано заявляють, що практичне значення отриманих результатів дослідження полягає у ґрунтовному аналізі сутності і змісту термінів «документообіг» і «документооборот» у значній кількості джерел дослідників-попередників, що дозволить майбутнім науковцям використовувати вже отримані результати авторами цієї роботи.

Отже, ми погоджуємось з авторами статті, що декларування в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначення терміну «документооборот» має покласти край щодо спірності й доречності його використання та встановити його зміст як рух первинних документів з моменту їх складання підприємством або одержання від інших підприємств до передавання на зберігання в архів після прийняття до обліку.

ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Нижче наведений перелік не є вичерпним, кожен здобувач може самостійно обрати тематику, яка є найбільш цікавою для нього (лише попередньо узгодивши з її викладачем). Вимоги до рефератів (презентацій) – загально прийняті на кафедрі аудиту, обліку та оподаткування.

Тематика доповідей, рефератів (презентацій)

та індивідуальних науково-дослідних завдань:

1. Роль, місце і значення облікової інформації в управлінні підприємствами та установ державного сектору економіки як об'єкт аудиту, державного фінансового контролю та експертизи
2. Системний підхід до організації бухгалтерського обліку та взаємозв'язок організацій бухгалтерського обліку з іншими науками
3. Оцінка структури існуючої системи бухгалтерського обліку та шляхи вдосконалення її організації
4. Сутність, поняття, форми і види організаційних регламентів та особливості їх застосування при організації бухгалтерського обліку
5. Поняття та особливості організації бухгалтерського діловодства
6. Організація зберігання документів та особливості функціонування архівної служби
7. Особливості організації первинного, поточного та підсумкового обліку
8. Основні етапи організації бухгалтерського обліку та особливості кожного з них для суб'єктів підприємницької діяльності й установ державного сектору економіки
9. Сутність, проблеми та перспективи організації процесно-орієнтованого бухгалтерського обліку як об'єкта аудиту, державного фінансового контролю та експертизи
10. Сутність та зміст понять «циркуляція економічної інформації», «документооборот», «документообіг», «документопотік»
11. Послідовність створення системи управління документооборотом та основні його стадії
12. Поняття облікової номенклатури та особливості її розробки
13. Організація документування господарських операцій та шляхи зменшення кількості документів
14. Складання форм носіїв облікової інформації та методи виправлення помилок у

- первинних документах й облікових регістрах
15. Сутність, зміст, переваги та недоліки електронного документообігу та можливі проблеми при отриманні інформації для цілей аудиту, державного фінансового контролю та експертизи
  16. Основні етапи організації фінансового та управлінського обліку та можливості використання їх інформації для цілей аудиту, державного фінансового контролю та експертизи
  17. Проблеми та перспективи розвитку стратегічного обліку як об'єкта аудиту, державного фінансового контролю та експертизи
  18. Фактори вибору облікової політики та її документальне відображення
  19. Формування облікової політики окремих об'єктів обліку як об'єктів аудиту, державного фінансового контролю та експертизи
  20. Зв'язок між організаційно-правовою формою підприємства, його юридичним статусом, особливостями діяльності, формуванням облікової політики та можливостями використання для цілей аудиту, державного фінансового контролю та експертизи
  21. Відображення у Наказі про облікову політику підприємства особливостей організації і методики обліку окремих об'єктів
  22. Централізація та децентралізація обліку та організаційні форми побудови бухгалтерської служби
  23. Інформаційне, методичне, матеріальні, фінансове та кадрове забезпечення бухгалтерської служби
  24. Морально-етичні принципи в діяльності бухгалтерського персоналу та їх вплив при проведенні аудиту, державного фінансового контролю та експертизи
  25. Підвищення кваліфікації та самовдосконалення працівників бухгалтерської служби
  26. Професійний портрет сучасного бухгалтера у його взаємодії із суб'єктами аудиту, державного фінансового контролю та експертизи
  27. Сутність, переваги та недоліки аутсорсінгу облікової функції та можливі проблеми отримання інформації для цілей аудиту, державного фінансового контролю та експертизи при цьому
  28. Зв'язок організації бухгалтерського обліку з організацією планування, аналізу, контролю та регулювання в діяльності суб'єктів підприємництва й установ державного сектору економіки
  29. Організація бухгалтерського обліку та автономія в формуванні облікової політики установ державного сектору економіки

30. Наукова організація праці бухгалтера та її основні елементи
31. Оптимальна чисельність фахівців бухгалтерської служби та види норм використовуваних при розрахунку кількості працівників бухгалтерії
32. Вимоги до організації робочого місця бухгалтера
33. Необхідність планування та складові планового документу розвитку бухгалтерського обліку як об'єкта аудиту, державного фінансового контролю та експертизи
34. Якість та ефективність організації бухгалтерського обліку суб'єктів підприємницької діяльності та установ державного сектору економіки
35. Закордонний досвід організації бухгалтерського обліку та формування облікової політики

ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Критерії оцінювання на поточних (модульних) контролях

Поточний (модульний) контроль знань здобувачів у вигляді рубіжного оцінювання відбувається два рази на семестр шляхом перевірки знань за допомогою тестів. Розв'язання тестів у вигляді рубіжного оцінювання на модульних контролях дозволить визначити та оцінити рівень набутих знань на лекційних і практичних заняттях та за результатами самостійної роботи здобувачів. За правильну відповідь на кожне з десяти тестових питань студент отримує 0,5 бала. Максимальна кількість отриманих балів на кожному з поточних контролів у вигляді рубіжного оцінювання дорівнює 5, тобто за два – 10 балів.

Критерії оцінювання на підсумковому контролі

Підсумковий контроль знань здобувачів проводиться у вигляді екзамену. Оцінку підсумкового семестрового контролю у формі екзамену становить сума балів за результатами поточного контролю, рубіжних контролів та балів – максимум 60, у т.ч. за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів, а також набраних здобувачем вищої освіти при складанні семестрового екзамену – 40 балів.

Екзаменаційний білет поєднує:

- усні відповіді на теоретичні питання (максимум 10 балів);
- розв'язування кейсів, виконання практичних і ситуаційних завдань, перевірку засвоєння основних термінів і понять (максимум 25 балів);
- тести (максимум 5 балів)

На екзамені всі теоретичні питання, які пропонуються для відповіді здобувачам, обов'язково мають бути у наведеному переліку із врахуванням обов'язковості опрацювання деяких з них у межах самостійної роботи та індивідуального науково-дослідного завдання. Представлені в екзаменаційному білеті кейсові, практичні і ситуаційні завдання мають бути подібними до тих, що здобувачі виконували на практичних заняттях та в межах самостійної роботи.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною п'ятибальною шкалою:

0-60 – «F», «FX» – «незадовільно»

61-74 – «E», «D» – «задовільно»

75-89 – «C», «B» – «добре»

90-100 – «А» – «відмінно».

Приклад екзаменаційного білету

Міністерство освіти і науки України
 Центральноукраїнський національний технічний університет
 Економічний факультет
 Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
 Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
 Освітньо-наукова програма «Аудит, державний фінансовий контроль та експертиза»
 Освітній ступінь «магістр»

Навчальна дисципліна: **ОКС 2 Організація бухгалтерського обліку**
 Група _____
 Рік навчання: перший
 Семестр: перший

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Структура екзаменаційного білету:

- 2 теоретичних запитання (5 балів максимально за кожне запитання)*
- 1 кейсове завдання (9 балів максимально)*
- 2 практичних завдання (7 балів максимально за кожне завдання)*
- 1 поняття термінологічного диктанту (2 бали максимально)*
- 5 тестових запитань (по 1 балу за кожне тестове питання).*

1. Теоретичні питання:

1. Наукові погляди на організацію бухгалтерського обліку як об'єкту аудиту, державного фінансового контролю та експертизи
2. Розвиток наукових теорій у частині організації бухгалтерського обліку та формування облікової політики податкових розрахунків

2. Кейс

Охарактеризуйте варіанти сертифікації знань бухгалтерів із МСФЗ та представте результати за нижче наведеним у таблиці прикладом.

Варіанти сертифікації знань бухгалтерів із МСФЗ

Сертифікат		Можливості	Обов'язкові умови отримання
CAP / CIPA	CAP – Certified Accounting Practitioner (сертифікований бухгалтер-практик)	Підтверджує вміння фахівця кваліфіковано, відповідно до МСФЗ вести облік, скласти фінансову звітність	Спочатку виконують вимоги для отримання звання CAP, а потім складають додаткові дисципліни для рівня CIPA
			засвідчити професійний досвід роботи (для CAP – 1 рік, для CIPA – 3 роки), а також професійну вищу освіту – для CIPA
	CIPA – Certified International Professional Accountant (сертифікований міжнародний професійний)	Засвідчує більш поглиблені знання і здатність обґрунтовано ухвалювати управлінські рішення в порівнянні із CAP	надати свідоцтво про проходження курсів з інформаційних технологій (для CAP)
			скласти іспити (для CAP – 4, для CIPA – додатково до тих чотирьох ще 5)
			надати позитивні рекомендації відповідної професійної організації

Сертифікат	Можливості	Обов'язкові умови отримання
бухгалтер)		(наразі такою є Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України (ФПБАУ)), тобто фактично висувається вимога членства в такій організації

Варіанти сертифікації (мінімум 4 варіанти на Ваш вибір)

Сертифікат	
ACCA	The Association of Chartered Certified Accountants (Асоціація дипломованих сертифікованих бухгалтерів, Великобританія)
FCCA	Fellow Chartered Certified Accountant
ACCA DipIFR	Diploma in the International Financial Reporting (Диплом з міжнародної фінансової звітності Асоціації дипломованих сертифікованих бухгалтерів)
IFA	Institute of Financial Accountants (Інститут фінансових бухгалтерів, Великобританія)
IPFM	Institute of Professional Financial Managers (Інститут професійних фінансових менеджерів, Великобританія)
ICFM	The Institute of Certified Financial Managers (Інститут сертифікованих фінансових менеджерів, Великобританія)
CPA	Chartered Professional Accountant (Організація дипломованих професійних бухгалтерів, Канада)
ACA / CFAB	На базі програм ICAEW – Institute of Chartered Accountants in England and Wales (Інститут дипломованих бухгалтерів Англії та Уельсу, Великобританія)
GAAP / US-GAAP	Generally Accepted Accounting Principles (Generally Accepted Accounting Principles in USA, тобто система бухгалтерської стандартизації США)
CIMA	The Chartered Institute of Management Accountants (Сертифікований інститут управлінських бухгалтерів, Великобританія)
CMA	Certified Management Accountant (Інститут управлінських бухгалтерів, США)
ПА	CIA (Certified Internal Auditor) – для засвідчення знань внутрішніх аудиторів підприємств
ЕВС*L	The European Business Competence* Licence, Австрія
CFA	Chartered Financial Analyst (Інститут дипломованих фінансових аналітиків, США)

3. Практичні завдання

Практичне завдання 1. Обрати будь-який об'єкт бухгалтерського обліку в залежності від Ваших інтересів (облік окремих видів необоротних активів (нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; основні засоби; інвестиційна нерухомість; довгострокові біологічні активи; довгострокові фінансові інвестиції; відстрочені податкові активи; довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи); облік окремих видів оборотних активів (запаси; поточні біологічні активи; дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги; дебіторська заборгованість за розрахунками; інша поточна дебіторська заборгованість; поточні фінансові інвестиції; гроші та їх еквівалентами; витрати майбутніх періодів; інші оборотні активи); облік капіталу (zareestrovaniy (пайовий) капітал; капітал у дооцінках; додатковий капітал; резервний капітал; нерозподілений прибуток (непокритий збиток); неоплачений капітал; вилучений капітал); облік окремих видів довгострокових зобов'язань (відстрочені податкові зобов'язання; довгострокові кредити банків; інші довгострокові зобов'язання; довгострокові забезпечення; цільове фінансування); облік окремих видів поточних зобов'язань (короткострокові кредити банків; поточна кредиторська заборгованість; поточні забезпечення; доходи майбутніх періодів; інші поточні зобов'язання); облік доходів, витрат і фінансових результатів) та представте авторське бачення фрагменту Наказу про облікову політику даного об'єкту.

Практичне завдання 2. Навести приклади:

- внутрішніх і зовнішніх зв'язків підприємства та їх впливу на організацією обліку
- інформації для обґрунтування та прийняття рішень оперативного, тактичного і стратегічного характеру
- наявності різних поглядів у наукових джерелах на зміст терміну «облікова політика»
- як організація бухгалтерського обліку на підприємстві залежить від форми власності, чисельності персоналу і структури управління
- обов'язкового застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності та відмінностей у подібних НП(С)БО та МСБО
- якісно організованого обліку на підприємстві
- суб'єктів організації бухгалтерського обліку

4. Показати знання основних термінів і понять з курсу «Організація бухгалтерського обліку»

- Чи погоджуєтесь Ви з визначенням терміну «організація бухгалтерського обліку», як «Науково обґрунтована сукупність умов, за яких найбільш економно й раціонально здійснюється збір, оброблення і зберігання бухгалтерської інформації з метою оперативного контролю за ефективним використанням майна підприємства та надання користувачам неупередженої інформації для прийняття управлінських рішень» [Організація бухгалтерського обліку : навчальний посібник / за заг. ред. канд. екон. наук, проф. В.С. Леня. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 664 с. – С. 10]. Обґрунтуйте свою думку

5. Тестові завдання:

1. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві залежить від таких критеріїв:

- А) форма власності та організаційно-правова форма підприємства
- Б) характер, технології і обсяг діяльності підприємства
- В) чисельність персоналу та структура управління
- Г) всі запропоновані варіанти є вірними
- Д) вірний варіант відповіді не запропоновано

2. Склад статей і показників фінансової звітності та її елементів, які підлягають розкриттю – це:

- А) таксономія фінансової звітності
- Б) трансформація фінансової звітності
- В) транспарентність фінансової звітності
- Г) всі запропоновані варіанти є вірними
- Д) вірний варіант відповіді не запропоновано

3. Визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні –

- А) Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність»
- Б) Бухгалтерський кодекс України
- В) Свод правил і принципів регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні

- Г) всі запропоновані варіанти є вірними
- Д) вірний варіант відповіді не запропоновано

4. Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку підприємство самостійно обирає форми його організації:

А) введення до штату підприємства посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером

Б) користування послугами спеціаліста з бухгалтерського обліку, зареєстрованого як підприємець, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи або самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання звітності безпосередньо власником або керівником підприємства

В) ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією або підприємством, суб'єктом підприємницької діяльності, самозайнятою особою, що провадить діяльність у сфері бухгалтерського обліку та/або аудиторської діяльності

Г) всі запропоновані варіанти є вірними

Д) вірний варіант відповіді не запропоновано

5. Не може застосовуватися на підприємствах, звітність яких повинна оприлюднюватися, та в бюджетних установах така форма організації бухгалтерського обліку, як:

А) введення до штату підприємства посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером

Б) користування послугами спеціаліста з бухгалтерського обліку, зареєстрованого як підприємець, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи

В) самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання звітності безпосередньо власником або керівником підприємства

Г) всі запропоновані варіанти є вірними

Д) вірний варіант відповіді не запропоновано

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні:

1. Дрозд І., Ларікова Т. Бухгалтерський облік та звітність у територіальних громадах. К.: U-LEAD з Європою, 2023. 204 с. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/855/posibnyk.pdf>
2. Кононова О.Є. Організація бухгалтерського обліку : Навч. посібник. Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, Вена: Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. 102 с. URL: <https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/60846283/%...=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA>
3. Конспект лекцій з дисципліни «Організація бухгалтерського обліку» / уклад.: О.В. Попович. К.: НАУ, 2023. 228 с. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/60811>
4. Кузь В.І. Організація бухгалтерського обліку : навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т імені Юрія Федьковича, 2019. 224 с. URL: https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1946/Nav_posib_2019_new.pdf?sequence=1
5. Легенчук С.Ф. Багатоваріантність в бухгалтерському обліку: історико-теоретичні аспекти. Житомир: ЖДТУ, 2017. 204 с. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/5539/%...%ba.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
6. Легенчук С.Ф., Вольська К.О., Вақун О.В. Документування в бухгалтерському обліку: процесний підхід : монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2016. 228 с. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/2567/%...%8f.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
7. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Теорія і методика документування в обліку та аудиті : навчальний посібник. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. 400 с.
8. Мелень О.В. Організація бухгалтерського обліку : конспект лекцій: спец. 071 «Облік і оподаткування» всіх форми навчання. Харків: Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т», 2024. 62 с. URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/79516>
9. Мельник О.І. Організація бухгалтерського обліку : Курс лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної форми навчання. Миколаїв: МНАУ, 2018. 95 с. URL: https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5013/1/Orhanizatsiya%20bukhhalters%27koho%20obliku_kurs%20lektisy.pdf
10. Муравський В.В. Комп'ютерно-комунікаційна форма обліку : монографія.

Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 486 с. URL: http://dSPACE.wunu.edu.ua/bitstream/316497/33170/1/%...%B9____.pdf

11. Наумова Т.А., Акімова Н.С., Чернікова І.Б., Кирильєва Л.О. Загальні основи організації бухгалтерського обліку : навчальний посібник. Х.: ХДУХТ, 2019. 168 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/6807/1/NP_ZOOBO_2019.pdf

12. Облік і звітність: теоретичні та практичні аспекти : Практичний посібник для розпорядників бюджетних коштів. Logica-project, 2020. 284 с. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/576/%...%8C.pdf>

13. Організація бухгалтерського обліку : навчальний посібник ; за заг. ред. канд. екон. наук, проф. В.С. Леня. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 664 с. URL: <http://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/24113/%...%83.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

14. Правдюк Н.Л., Бурко К.В. Організація бухгалтерського обліку: методичні вказівки до виконання практичних завдань для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування». 2-ге вид., перероб. і доп. Вінниця: ВЦ ВНАУ, 2020. 114 с. URL: <http://repository.vsau.org/getfile.php/26139.pdf>

15. Правдюк Н.Л., Коваль Л.В., Коваль О.В. Облікова політика підприємств: навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2020. 647 с. URL: <http://repository.vsau.org/getfile.php/24655.pdf>

16. Шкуліпа Л.В. Розвиток бухгалтерського обліку у вимірі міжнародних стандартів фінансової звітності та інноваційних технологій: методологія та практика : монографія. Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В., ТПК «Орхідея», 2020. 616 с. URL: <file:///C:/Users/%D0%9E/Downloads/SSRN-id3797610.pdf>

Додаткові:

1. Баланюк І.Ф., Григорів О.О., Іванюк Т.Л. Організація обліку і контролю готової продукції підприємства. *Інноваційна економіка*. 2020. № 1-2 (82). С. 157-163.

2. Безверхий К.В., Бочуля Т.В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні : монографія. К.: ЦУЛ, 2014. 184 с. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/8969>

3. Безручук С.Л., Грабчук І.Л. Основні концепції впливу цифровізації на якість бухгалтерського обліку. *Облік і оподаткування*. 2021. № 4 (98). С. 69-74

4. Васильєва Л.М., Шевченко Т.І. Облікова політика як інструмент формування бухгалтерської інформації в управлінні. *Бізнес Інформ*. 2019. № 9. С. 217-222.

5. Вашай Ю.В., Дорошенко О.О. Інституціоналізація розвитку облікового

забезпечення державного сектору в умовах міжнародної інтеграції. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. 2020. № 4(92). С. 22-30.

6. Верига Ю.А., Кулик В.А., Ночовна Ю.О., Іванюк С.Ю. Облікова політика підприємства : навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 312 с. URL: https://book-ye.com.ua/upload/iblock/ad0/64026149_e2eb_11e6_80c1_000c29ae1566_bba473a0_8450_11e7_80cf_000c29ae1566.pdf

7. Гарасим П.М., Приймак С.В., Гарасим М.П. Організація обліку і звітності : Навчальний посібник. Львів: «Українські технології», 2012. 330 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/11/%...%BD-1.pdf>

8. Головацька С.І., Сашко О.П. Обліково-аналітичний інструментарій контролінгу в управлінні витратами підприємства : монографія. Львів: Видавництво ЛТЕУ, 2017. 360 с.

9. Головченко Н.Ю., Головченко О.О. Значення та роль податкових консультантів в сучасних податкових системах. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2021. Вип. 7(40). С. 105-114

10. Грабчук І.Л., Ляхович Г.І., Вакун О.В. Формування облікової політики підприємства в умовах цифровізації. *Ефективна економіка*. 2021. № 8. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.8.87

11. Гриліцька А.В., Микитюк Д.В., Чорноморець М.В. Теоретичні аспекти організації бухгалтерського обліку на підприємстві. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип. 12. Ч. 1. С. 77-80

12. Грицишен Д.О. Бухгалтерський облік в системі управління економіко-екологічною безпекою промислових підприємств : монографія. Житомир: ЖДТУ, 2015. 540 с.

13. Гуцайлюк Л., Шулякова А. Організація обліку на підприємствах різних форм власності: стан та перспективи розвитку. *Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Економічні науки*. 2018. № 2 (11). С. 146-151

14. Давидов Г.М., Савченко В.М., Пальчук О.В. та ін. Облікова політика : навч. посіб. ; за заг. ред. Г.М. Давидова. 2-ге вид., перероб. і доп. Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. 362 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/158807112.pdf>

15. Дорошенко О.О., Павлюк В.В. Трансформація етичних принципів професійного бухгалтера під впливом штучного інтелекту в контексті економічної теорії щастя (Doroshenko O.O. & Pavliuk V.V. Transformation of the Ethic Principles of a Professional Accountant Under the Influence of Artificial Intelligence in the Context of the Economic Theory of Happiness). *Вісник Національного університету водного господарства*

та природокористування. 2021. № 3 (95). С. 21-29

16. Дубініна М., Сирцева С., Чебан Ю., Дубінін В., Лугова О., Хомяк Н. Організація бухгалтерського обліку в країнах Європейського Союзу: сучасні проблеми та перспективи вдосконалення. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2022. № 2 (43). С. 271-277.

17. Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Куришко Л.А. Інформаційне забезпечення антагоністичних інтересів учасників спільної діяльності : Монографія. Житомир: ЖДТУ, 2015. 220 с.

18. Жидєєва Л.І., Колісник О.П. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством (організацією, установою) : навч. посіб. Ірпінь: УДФСУ, 2020. 178 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1noZAKb1OWZqT9FASGdz7bjzFvc3fcp9t/view>

19. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту : навч. посібник. К.: Знання, 2008. 343 с.

20. Ізмайлов Я.О., Єгорова І.Г. Шляхи вирішення проблем податкового консультування в Україні з використанням досвіду зарубіжних країн. *БізнесІнформ*. 2020. № 7. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-7_0-pages-262_269.pdf

21. Карпушенко М.Ю. Організація обліку : навч. посібник (для студентів економічних спеціальностей, які навчаються за спеціальністю «Облік і аудит»). Х.: ХНАМГ, 2011. 241 с. URL: https://eprints.kname.edu.ua/21047/1/2009_31%...%B01.pdf

22. Качмар О.В. Теоретичні основи організації бухгалтерського обліку на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2014. № 9. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3367>

23. Кононенко С.О., Кононенко Л.В., Назарова Г.Б. Стандартизація і сертифікація в обліку і аудиті як фактор підвищення надійності та довіри до інформаційного забезпечення користувачів фінансової інформації. *Наука і техніка*. 2023. № 9 (23). С. 195-205.

24. Королюк Т., Співак С., Капустяк Р. Організаційні аспекти бухгалтерського обліку на підприємстві. *Галицький економічний вісник*. 2024. № 4 (89). С. 63-69

25. Король Г.О., Ізвекова І.М., Ясногор О.О., Сутність поняття «облікова політика» та методичні підходи до його формування в умовах підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 8. С. 780-784

26. Краєвський В.М., Бардаш С.В. Статистична кваліметрія змісту та результатів підвищення кваліфікації бухгалтерів суб'єктів державного сектору. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-33>

27. Кужельний М.В., Левицька С.О. Організація обліку : Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с. URL: <https://library.nusta.edu.ua/depository/%...%202.pdf>
28. Кузнецова С.А. Організація бухгалтерського обліку за стадіями облікового процесу. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2015. № 2 (19). С. 107-118
29. Кундря-Висоцька О.П. Організація обліку : навчальний посібник для студ. ВНЗ. 2-е вид., стереотип. К.: Алерта, 2007. 223 с.
30. Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : навчальний посібник. Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2017. 416 с. URL: https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/32469/mod_resource/content/1/KNIGA.pdf
31. Ларікова Т.В., Шилко І.С. Організація обліку в бюджетних установах. *Фінанси, облік і аудит*. 2015. Вип. 1 (25). С. 243-257
32. Левицька С.О. Організація обліку діяльності суб'єктів як синергетичий процес інформаційного забезпечення їх менеджменту. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «економіка» : науковий журнал*. 2016. № 1 (29). С. 133-139.
33. Левченко З.М. Формування облікової політики підприємства щодо обліку дебіторської заборгованості. *Інфраструктура ринку*. 2018. № 20. С. 274-277
34. Легенчук С.Ф. Майбутнє корпоративної звітності: історія, перспективи та проблеми. *Облік і фінанси*. 2020. № 2 (88). С. 29-38.
35. Легенчук С.Ф., Городиський М.П., Майстренко Н.М. Захист бухгалтерських даних в умовах використання Інтернету речей: проблеми і перспективи діджиталізації обліку. *Облік і фінанси*. 2021. № 1 (91). С. 12-19
36. Любимов М.О., Педченко Н.С., Артюх-Пасюта О.В., Мілька А.І., Прохар Н.В. Розвиток організації бухгалтерського обліку в Україні в сучасних умовах. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2022. № 2 (106). С. 42-47.
37. Мелень О.В. Організація бухгалтерського обліку : конспект лекцій для студ. спец. «Облік і аудит» всіх форм навч. Х.: НТУ «ХПІ», 2015. 84 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/79661062.pdf>
38. Мелень О.В. Організація бухгалтерського обліку готельно-ресторанного бізнесу: теоретичні аспекти. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. № 6 (11). С. 353-357
39. Мелень О.В., Жадан Т.А. Науково-теоретичні та організаційні аспекти організації бухгалтерського обліку та контролю у сфері малого бізнесу України. *Східна*

Європа: економіка, бізнес та управління. 2021. Вип. 2 (29). С. 154-159.

40. Мелень О.В., Майструк О.Д. Дослідження та аналіз проблемних питань організації обліку фінансових результатів. *Економіка та суспільство*. 2017. № 13. С. 1385-1390.
41. Мелень О.В., Майструк О.Д. Особливості організації обліку власного капіталу підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 18. С. 371-375
42. Мелень О.В., Скуменко Г.В. Організація податкового обліку та формування податкової політики на підприємстві. *Інфраструктура ринку*. 2021. № 60. С. 217-221.
43. Меліхова Т.О., Романенко К.В. Удосконалення організації бухгалтерського процесу та методики аудиту вибуття основних засобів в обліку суб'єктів малого підприємництва. *Ефективна економіка*. 2021. № 10. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.10.18
44. Мокринська З.В. Кодекс етики професійних бухгалтерів як основа побудови ефективної бухгалтерської практики. *Економіка та держава*. 2022. № 5. С. 79-84
45. Облік у бюджетних установах : Навчальний посібник. ; за ред. Леня В.С. Чернігів: Десна Поліграф, 2016. 560 с. URL: <http://ктеп.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/12/Len-V-S-budjet-book.pdf>
46. Організація бухгалтерського обліку : метод. рек. для викон. сам. роб. : для здобув. другого (магістер.) рівня ВО зі спец. 071 «Облік і оподаткування», ОПП «Облік і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю та державним сектором економіки» всіх форм навч. / уклад. О.Б. Пугаченко. Кропивницький: ЦНТУ, 2023. 43 с.
47. Орехова А.І. Проблемні аспекти дотримання етичних норм професійними бухгалтерами. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 23. С. 5-9.
48. Орлов І. Організація бухгалтерського обліку в умовах цифровізації економіки. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2022. № 1. С. 264-273
49. Павелко О.В. Методичні вказівки та завдання до практичних занять з навчальної дисципліни «Організація бухгалтерського обліку» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання. Рівне: НУВГП, 2022. 90 с.
50. Пальчук О.В., Савченко В.М., Рузмайкіна І.В. та ін. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах глобалізації та інформатизації суспільства : монографія ; за ред. Г.М. Давидова. Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем» , 2017. 242 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/158807115.pdf>
51. Пашніна А.О. Організаційні засади електронного документообігу підприємства. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія*

«Економіка»: науковий журнал. 2019. № 13 (41). С. 82-86

52. Приймак Н.В. Організація обліку фінансових інструментів кредитування на підприємствах торгівлі. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 37. С. 199-204

53. Пугаченко О. Імплементція національного законодавства у частині реформування бухгалтерського обліку, оподаткування і звітності згідно вимог ЄС в умовах глобалізації та євроінтеграції України. *Modern foundations of economics, management and tourism: collective monograph* / International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2022. Р. 53-85

54. Пугаченко О.Б., Зарудна Н.Я., Кундеус О.М. Облік праці та її оплати у закладах дошкільної освіти. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. DOI: 10.32782/2524-0072/2024-59-39.

55. Пугаченко О.Б. Визначення понять «предмет», «об'єкт» та «метод» бухгалтерського обліку в літературних джерелах : колективна монографія «Соціально-економічні засади формування економічної системи України» ; за ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2019. С. 197-205

56. Пугаченко О.Б. Методика визначення та розподілу сукупних витрат сфери матеріального забезпечення. *Наукові дослідження у сфері гуманітарних і суспільствознавчих наук: міждисциплінарний підхід: колективна монографія [за наук. ред. О.В. Кравченко]*. Кропивницький: КІРоЛ, 2020. С. 218-238. URL: <https://vmuro1.kr.ua/?p=11077>

57. Пугаченко О.Б. Організація обліку та формування облікового забезпечення операцій із запасами. *Україна та світ: сучасні парадигми розвитку суспільства : кол. моногр.* Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2024. С. 113-129. URL: https://www.newroute.org.ua/wp-content/uploads/mon_new_27.07.2024.pdf

58. Пугаченко О.Б. Передумови адаптації українського законодавства до вимог Європейського Союзу. *International scientific conference «World Scientific And Technical Trends'2022»* : Conference proceedings. 2022. Karlsruhe, Germany. Р. 111-116

59. Пугаченко О.Б. Удосконалення організації процесу матеріального забезпечення через інтеграцію обліку з іншими функціями управління. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2020. Вип. 1. (95) січень-березень С. 187-199.

60. Пугаченко О.Б., Зарудна Н.Я. Базові, специфічні, глобальні принципи управлінського обліку: склад і кількість. *Економічний простір: Збірник наукових праць*. 2021. № 172. С. 73-80

61. Пугаченко О.Б., Зарудна Н.Я., Кундеус О.М. Визначення терміну

«документооборот» у законодавчих актах і літературних джерелах. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. DOI: 10.32782/2524-0072/2023-47-57

62. Пугаченко О.Б., Фоміна Т.В. Організація обліку розрахунків за податком на доходи фізичних осіб у закладах охорони здоров'я. *Економіка та суспільство*. 2024. № 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-147>.

63. Пугаченко О.Б., Фоміна Т.В. Тестування системи обліку та внутрішнього контролю операцій з необоротними активами. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2021. Вип. 6 (39). С. 186-197

64. Пугаченко О.Б., Фоміна Т.В. Посилення взаємозв'язку обліку і контролю підприємницької діяльності та їх інтеграція з іншими функціями управління. *Financial and Economic Security and Accounting and Analytical Support in Business : monograph / L. Kindratska, K. Pavlov, L. Shpak, O. Yatsenko [et.al]; edited by V. Yatsenko*. «East West» Association For Advanced Studies and Higher Education GmbH, Vienna, Austria, 2016. С. 210-222

65. Рожелюк В.М. Організація бухгалтерського обліку діяльності переробних підприємств : монографія. К.: ННЦ ІАЕ, 2013. 488 с.

66. Розіт Т., Слюніна Т. Облікова політика в контексті інтегрованої звітності. *Економіка та суспільство*. 2021. № 27. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-30>

67. Розіт Т.В., Слюніна Т.Л. Національні особливості застосування Кодексу етики професійних бухгалтерів Міжнародної федерації бухгалтерів. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 30. С. 551-556.

68. Романькова О.М., Глущенко І.А. Організація бухгалтерського обліку та контролю над використанням коштів бюджетних установ. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2020. Том 31 (70). № 2. С. 185-191

69. Руда Л., Причепя І., Липецька О. Організація обліку та методичні засади проведення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками. *Економіка та суспільство*. 2022. № 35. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-48>

70. Current issues of accounting, taxation, analysis and audit development in modern challenges condition: collective monograph (2022). / O. Polova, O. Podolianchuk, N. Gudzenko, N. Koval, Ya. Ishchenko, M. Pravdiuk, T. Mulyk, O. Tomchuk, Ya. Mulyk, A. Kozachenko, A. Mashevsk. Košice: Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach. 283 p.

71. Савченко В.М., Смірнова І.В., Смірнова Н.В. Інформаційне забезпечення управління інноваційною діяльністю. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2022. № 8 (41). С. 75-86.

72. Свірко С.В. Організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах :

Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2003. 380 с.

73. Сіренко Н.М., Баришевська І.В., Щербина Ю.О. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2016. 132 с. URL: http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2134/1/BUKHALTERSKEYY_OBLIK_V_UPRAVLINNI_PIDPRIEMSTVOM.pdf

74. Соколенко В.А., Лінькова О.Ю. Основи управлінського консультування : навч.-метод. посіб. Харків: НТУ «ХП», 2018. 216 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/161791102.pdf>

75. Сопко В.В., Завгородній В.П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу : підручник. К.: КНЕУ, 2004. 411 с.

76. Сторожук Т., Дружинська Н. Організація екологічно орієнтованого обліку в контексті реалізації сталого розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 25. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-65>

77. Сук Л.К., Сук П.Л. Організація бухгалтерського обліку : підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. 507 с.

78. Тесак О.В. Облікова політика як інструмент організації бухгалтерського обліку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Вип. 21. Ч. 2. С.97-100.

79. Тесак О.В., Барановська С.П. Формування облікової політики підприємства в системі управлінського обліку. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 48. С. 285-288

80. Труш Ю.Т., Король Г.О., Потрус Н.П. Організація обліку. Частина 1. Основи організації обліку : Навч. посібник. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2015. 69 с. URL: https://nmetau.edu.ua/file/organ_zats_ua-obl_ku_lbr_navch-pos_bnik_rbr_ch1-2015.pdf

81. Фоміна Т.В., Пугаченко О.Б. Організація і методика податкових перевірок : навчальний посібник. Дніпро: Середняк Т.К., 2020. 292 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/10121>

82. Чабан Г.В., Бурлаков О.О. Аналіз факторів впливу на формування облікової політики в системі управління підприємством. *Економічний вісник університету*. 2017. Вип. 32(1). С. 38-45.

83. Чацкіс Ю.Д., Гейер Е.С., Наумчук О.А., Власова І.О. Організація бухгалтерського обліку : навчальний посібник для студ. ВНЗ. К.: Центр учбової літератури, 2011. 563 с.

84. Шалімова Н.С., Смірнова І.В., Смірнова Н.В. Вплив елементів облікової політики на формування показників фінансової звітності бюджетних установ. *Ефективна економіка*. 2020. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7970>

85. Шалімова Н.С., Смірнова І.В., Смірнова Н.В. Розвиток концепції обліку в системі управління підприємством. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2023. № 9 (42). С. 142-153.
86. Шевців Л.Ю., Мосолова Ю.О. Облікова політика в управлінні діяльністю підприємств за умов гармонізації обліку та звітності. *Бізнес Інформ*. 2020. № 3. С. 260-269
87. Шевченко Л.Я., Роєва О.С. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Організація обліку» для студ. спец. 071 «Облік і оподаткування», ступінь магістр. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2016. 83 с.
88. Шендригоренко М.Т., Шевченко Л.Я. Сучасні проблеми організації обліку виробничих запасів на підприємстві та напрями їх вирішення. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. Вип. 32. С. 189-192
89. Шмигель О.Є. Особливості розроблення облікової політики торговельних підприємств. *Інноваційна економіка*. 2021. № 3-4 (87). С. 159-163
90. Шот А., Підручняк К. Організація бухгалтерського обліку та оподаткування на підприємствах у сучасних умовах. *Молодий вчений*. 2022. № 12 (112). С. 129-133.
91. Achhaiba M. & Omari A. (2022). The Impact of Business Intelligence Systems on Management Accounting in Companies: Literature Review. *Revue du contrôle, de la comptabilité et de l'audit*. Volume 6. Issue 1. P. 107-129
92. Baker M., Gray R. & Schaltegger S. (2022). Debating accounting and sustainability: from incompatibility to rapprochement in the pursuit of corporate sustainability. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. Vol.1. DOI: 10.1108/AAAJ-04-2022-5773.
93. Chang K., Lasyoud A.A. & Osman D. (2023). Management accounting system: Insights from the decision making theories. *Social Sciences & Humanities Open*. Iss. 8 (1). 100529. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2023.100529>
94. Farida I., Mulyani S., Akbar B. & Setyaningsih S.D. (2021). Implementation and Performance of Accounting Information Systems, Internal Control and Organizational Culture in the Quality of Financial Information. *Utopia y Praxis Latinoamericana*. Vol. 26. Issue 1. URL: <https://www.redalyc.org/articulo.oa?id=27966119022>
95. Key Facts and Trends in the Accountancy Profession (2022). London: The Financial Reporting Council Limited. 74 p.
96. Khalleefah A.M. (2020) Accounting engineering as the base for enterprise data driven decision-making system implementation. *Science of Europe*. Vol. 3. № 48. P. 25-31
97. Khalleefah A.M. (2020) Assessment of the impact made by the digital transformation of the accounting system on the decision-making system of the enterprise. *European journal of economics and management*. Vol. 6. № 2. P. 122-129

98. Khalleefah A.M. (2020) The project approach to enterprise strategic management accounting organizing facing the fourth industrial revolution challenges. *European journal of economics and management*. Vol. 6. № 1. P. 35-40
99. Li Q. Analytical Study of Financial Accounting and Management Trends Based on the Internet Era (2022). *Hindawi Computational Intelligence and Neuroscience*. Volume 1. P. 1-11
100. Lisic L., Myers L.A., Pawlewicz R. & Seidel T.A. (2019). Do Accounting Firm Consulting Revenues Affect Audit Quality? Evidence from the Pre- and Post-SOX Eras. *Accountancy Faculty Publications*. Vol. 5. URL: <https://commons.und.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1002&context=acc-fac>
101. Lutfi A., Alkelani S.N., Al-Khasawneh M.A., Alshira'h A.F., Alshirah M.H., Almaiah M.A., Alrawad M., Alsyounf A., Saad M. & Ibrahim N. (2022). Influence of Digital Accounting System Usage on SMEs Performance: The Moderating Effect of COVID-19. *Sustainability*. № 14 (15048). URL: <https://doi.org/10.3390/su142215048>
102. Matskiv H., Smirnova I., Malikova A., Puhachenko O. & Dubinina M. (2023). The application of blockchain technology in accounting and auditing: experience of Ukraine and Kazakhstan. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 1 (48). P. 180-192. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptop.1.48.2023.3955>
103. Nazarova H., Kashchena N., Nesterenko I., Kovalevska N., Kashperska A. (2022). Theoretical and methodological aspects of improving the functioning of the accounting system. *Amazonia Investiga*. 11 (54). P. 243-255. URL: <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/2057>
104. The Professional Accountant's Role in Data: Discussion Paper (2021). Winnipeg: Chartered Professional Accountants of Canada. 38 p.
105. Tomilova-Yaremchuk N.O., Khomovyi M.M., Khomovyi S.M. & Makarchuk O.G. (2021). The formation of effective accounting information for managerial decision-making in agricultural enterprises. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 4 (31). P. 230-238

**Законодавчі та нормативні документи,
міжнародні стандарти:**

1. Бюджетний кодекс України : Закон України 08.07.2010 р. № 2456-VI. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин ДСанПіН 3.3.2.007-98 : Постанова

Головного державного санітарного лікаря України від 10.12.1998 р. № 7 (зі змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0007282-98#Text>

3. Концептуальна основа фінансової звітності. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/2019_RB_ConceptualFramework_ukr_AH.pdf

4. Міжгалузеві нормативи чисельності працівників бухгалтерського обліку : Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 26.09.2003 р. № 269 (зі змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0269203-03#Text>

5. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності). Видання 2021 року URL: <https://salo.li/949Be35>

6. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2020. Частина I. URL: <https://salo.li/1054386>. Частина II. URL: <https://salo.li/02BF08C>. Частина III. URL: <https://salo.li/47c1C33>

7. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576

8. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>

9. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja>

10. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

11. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>

12. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

13. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки : Закон України від 20.03.2023 р. № 2970-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2970-20#Text>

14. Про затвердження Випуску 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності» - Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників : Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 р. № 336 (зі змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0336203->

04/conv#Text

15. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 11 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15/conv#Text>

16. Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління : Наказ Міністерства фінансів України від 07.12.2018 р. № 982. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18> .

17. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України : Наказ від 27.06.2013 р. № 635 (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13>

18. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>

19. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

20. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>

21. Про облікову політику : Лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005 р. № 31-34000-10-5/27793 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2779201-05#Text>

22. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>

23. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>

24. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://sts.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://www.treasury.gov.ua>
8. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://www.nfp.gov.ua>
9. Офіційний сайт Національного банку України. <http://www.bank.gov.ua>
10. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
11. Електронне видання газети «Бухгалтерія». URL: www.buhgalteria.com.ua
12. Електронне видання журналу «Бухгалтер». URL: <http://www.buhgalter.factor.ua/>
13. Електронне видання журналу «Вісник податкової служби». URL: <http://www.visnuk.com.ua/>
14. Електронне видання журналу «Дебет-кредит». URL: <http://dtk.com.ua/>
15. Електронне видання журналу «Все про бухгалтерський облік». URL: www.vobu.com.ua
16. Бухгалтерські бланки, консультації з постановки обліку, роз'яснення, щодо дотримання податкового законодавства. URL: dtk.com.ua
17. Бланки бухгалтерської та податкової звітності. URL: www.buhgalteria.com.ua
18. База нормативно-правових актів, аналітика та консультація з ведення обліку. URL: <http://search.ligazakon.ua>
19. Ладика К. Бухгалтерський облік в громадських організаціях. URL: https://www.youtube.com/watch?v=J3w0_a43Ywo
20. Організація бухобліку на новоствореному підприємстві / Редакція газети «Інтерактивна бухгалтерія». URL: <https://interbuh.com.ua/ua/documents/ib/9007/101600>

Додаток А

Додаток до Порядку проведення оцінки
виконання головним бухгалтером бюджетної
установи своїх повноважень
(пункт 7)

**Анкета про виконання головним бухгалтером бюджетної установи своїх повноважень
за _____ рік**

1. Відомості про головного бухгалтера

Прізвище _____
Ім'я _____
По батькові _____
Дата народження _____
Найменування бюджетної установи _____
Найменування структурного підрозділу, який очолює головний бухгалтер _____
Найменування займаної посади _____
Дата призначення на посаду _____

2. Оцінка виконання головним бухгалтером бюджетної установи своїх повноважень

Наскільки успішно, на Ваш погляд, Ви виконуєте свої повноваження щодо:

1) організації роботи з ведення бухгалтерського обліку та забезпечення виконання завдань, покладених на бухгалтерську службу
_____;

2) здійснення керівництва діяльністю бухгалтерської служби, забезпечення раціонального та ефективного розподілу посадових обов'язків між її працівниками з урахуванням вимог щодо забезпечення захисту інформації та запобігання зловживанням під час ведення бухгалтерського обліку
_____;

3) погодження проектів договорів (контрактів), у тому числі про повну індивідуальну матеріальну відповідальність, забезпечуючи дотримання вимог законодавства щодо цільового використання бюджетних коштів та збереження майна
_____;

4) участі в організації та проведенні перевірки стану бухгалтерського обліку та звітності у бухгалтерських службах бюджетних установ, які підпорядковані бюджетній установі
_____;

5) здійснення у межах своїх повноважень заходів щодо відшкодування винними особами збитків від нестач, розтрат, крадіжок
_____;

6) погодження кандидатур працівників бюджетної установи, яким надається право складати та підписувати первинні документи щодо проведення господарських операцій, пов'язаних з відпуском (витрачанням) грошових коштів, документів, товарно-матеріальних цінностей, нематеріальних активів та іншого майна
_____;

7) подання керівникові бюджетної установи пропозицій щодо:
визначення облікової політики, зміни обраної облікової політики з урахуванням особливостей діяльності бюджетної установи і технології оброблення облікових даних, у тому числі системи та форм внутрішньогосподарського (управлінського) обліку та правил документообігу, додаткової системи рахунків і реєстрів аналітичного обліку, звітності та контролю за господарськими операціями
_____;

визначення оптимальної структури бухгалтерської служби та чисельності її працівників
_____;

призначення на посаду та звільнення з посади працівників бухгалтерської служби
_____;

вибору та впровадження уніфікованої автоматизованої системи бухгалтерського обліку та звітності з урахуванням особливостей діяльності бюджетної установи

створення умов для належного збереження майна, цільового та ефективного використання фінансових, матеріальних (нематеріальних), інформаційних та трудових ресурсів

визначення джерел погашення кредиторської заборгованості, повернення кредитів, отриманих з державного або місцевого бюджету

притягнення до відповідальності працівників бухгалтерської служби, у тому числі працівників бухгалтерських служб бюджетних установ, які підпорядковані бюджетній установі, за результатами контрольних заходів, проведених державними органами та підрозділами бюджетної установи, що уповноважені здійснювати контроль за дотриманням вимог бюджетного законодавства

удосконалення порядку здійснення поточного контролю

організації навчання працівників бухгалтерської служби, у тому числі працівників бухгалтерських служб бюджетних установ, які підпорядковані бюджетній установі, з метою підвищення їх професійно-кваліфікаційного рівня

забезпечення бухгалтерської служби нормативно-правовими актами, довідковими та інформаційними матеріалами щодо ведення бухгалтерського обліку та складення звітності

8) підписання звітності та документів, які є підставою для: перерахування податків і зборів (обов'язкових платежів)

проведення розрахунків відповідно до укладених договорів

приймання і видачі грошових коштів

оприбуткування та списання рухомого і нерухомого майна

проведення інших господарських операцій

9) відмови у прийнятті до обліку документів, підготовлених з порушенням встановлених вимог, а також документів щодо господарських операцій, що проводяться з порушенням законодавства, та інформування керівника бюджетної установи про встановлені факти порушення бюджетного законодавства

10) здійснення контролю за:

відображенням у бухгалтерському обліку всіх господарських операцій, що проводяться бюджетною установою

складенням звітності

цільовим та ефективним використанням фінансових, матеріальних (нематеріальних), інформаційних та трудових ресурсів, збереженням майна

дотриманням вимог законодавства щодо списання (передачі) рухомого та нерухомого майна бюджетної установи

правильністю проведення розрахунків при здійсненні оплати товарів, робіт та послуг, відповідністю перерахованих коштів обсягам виконаних робіт, придбаних товарів чи наданих послуг згідно з умовами укладених договорів, у тому числі договорів оренди

відповідністю взятих бюджетних зобов'язань відповідним бюджетним асигнуванням, паспорту бюджетної програми (у разі застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі) та відповідністю платежів взятим бюджетним зобов'язанням та бюджетним асигнуванням

станом погашення та списання відповідно до законодавства дебіторської заборгованості бюджетної установи та бюджетних установ, які їй підпорядковані

_____;
 додержанням вимог законодавства під час здійснення попередньої оплати товарів, робіт та послуг у разі їх закупівлі за бюджетні кошти

_____;
 оформленням матеріалів щодо нестачі, крадіжки грошових коштів та майна, псування активів

_____;
 розробленням та здійсненням заходів щодо дотримання та підвищення рівня фінансово-бюджетної дисципліни працівників бухгалтерської служби

_____;
 усуненням порушень і недоліків, виявлених під час контрольних заходів, проведених державними органами та підрозділами бюджетної установи, що уповноважені здійснювати контроль за дотриманням вимог бюджетного законодавства

_____;
 виконанням головними бухгалтерами бюджетних установ, які підпорядковані бюджетній установі, функцій з контролю

_____;
 11) погодження документів, пов'язаних з витрачанням фонду заробітної плати, встановленням посадових окладів і надбавок працівникам

_____;
 12) виконання інших обов'язків, передбачених законодавством

_____.
3. Відомості про притягнення до відповідальності головного бухгалтера бюджетної установи за результатами контрольних заходів, проведених державними органами та підрозділами бюджетної установи, що уповноважені здійснювати контроль за дотриманням вимог бюджетного законодавства

Головний бухгалтер _____
 (підпис) (ініціали і прізвище)

Погоджено*:

Керівник _____
 (підпис) (ініціали і прізвище)

«___» _____ 20__ року

Погоджено бюджетною установою, якій підпорядкована бюджетна установа, у разі коли така установа є розпорядником коштів нижчого рівня державного або місцевого бюджету*:

Найменування бюджетної установи, якій підпорядкована бюджетна установа _____

Керівник _____
 (підпис) (ініціали і прізвище)

Головний бухгалтер _____
 (підпис) (ініціали і прізвище)

«___» _____ 20__ року